

Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine
Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Ministarstvo regionalnog razvoja i lokalne samouprave

**DODATNO OBJAŠNJENJE O REALIZACIJI UREDBE O ENERGETSKI
ZAŠTIĆENOM KUPCU**
(„Službeni glasnik RS”, broj 27/2013)

Na osnovu člana 149. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 57/11, 80/11- ispravka i 93/12 i 124/12), Vlada Republike Srbije je donela **Uredbu o energetske zaštićenom kupcu** („Službeni glasnik RS”, broj 27/2013), koja je stupila na snagu 23.03.2013. godine, a primenjuje se od 01.04.2013. godine, kojom se bliže propisuju kriterijumi, način zaštite, uslovi, rokovi i postupak za utvrđivanje statusa energetske zaštićenog kupca, izvor i način obezbeđivanja sredstava za isporuku određenih količina električne energije ili prirodnog gasa pod posebnim uslovima i načinu vođenja evidencije energetske zaštićenih kupaca.

Kriterijumi

Članom 3. Uredbe propisani su **kriterijumi** za sticanje statusa energetske zaštićenog kupca, a to su **ukupan mesečni prihod domaćinstva; broj članova domaćinstva i imovno stanje.**

Status i uslovi

Navedenom uredbom je utvrđeno da **status energetske zaštićenog kupca**, ostvaruje **domaćinstvo (pojedinaac, porodica)** koje živi u jednoj stambenoj jedinici sa jednim mernim mestom na kome se meri potrošnja električne energije, odnosno prirodnog gasa:

1. Ako je on ili član njegovog porodičnog domaćinstva **korisnik prava na novčanu socijalnu pomoć i dečijeg dodatka** po propisima iz oblasti socijalne i porodično-pravne zaštite, i
2. Ako ispunjava **uslove iz člana 4. navedene uredbe** (ako ukupan mesečni prihod porodičnog domaćinstva ne prelazi iznose utvrđene navedenim članom i ukoliko ne poseduje drugi stambeni prostor, osim stambenog prostora koji odgovara potrebama domaćinstva).

Postupak, sadržina zahteva i rokovi

1. **Korisnici prava na novčanu socijalnu pomoć i dečijeg dodatka**, koji su to pravo stekli po propisima kojima se uređuje socijalna i porodično-pravna zaštita, stiču **status energetske zaštićenog kupca bez podnošenja zahteva**, na osnovu podataka kojima raspolaže ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite, a u skladu sa uslovima iz člana 4. navedene uredbe;
2. **Ostali**, postupak za sticanje statusa energetske zaštićenog kupca pokreću **podnošenjem zahteva** za sticanje statusa **nadležnom organu jedinice lokalne samouprave**, koji sadrži podatke o podnosiocu zahteva i članovima domaćinstva propisane članom 5. stav 2. navedene uredbe (ukupan mesečni prihod domaćinstva, broj članova domaćinstva i imovno stanje).

Uz zahtev podnosilac zahteva **prilaže dokaze** propisane članom 5. stav 3. navedene uredbe koji se pribavljaju za mesec koji prethodi mesecu podnošenja zahteva.

Po sprovedenom postupku nadležni **organ jedinice lokalne samouprave** **izdaje** podnosiocu zahteva **uverenje** o sticanju statusa energetski zaštićenog kupca.

Uverenje sadrži podatke o količini električne energije ili prirodnog gasa za koji se umanjuje mesečna obaveza **sa rokom važenja do kraja kalendarske godine**.

Istekom tog roka podnosi se novi zahtev.

Ako u roku važenja uverenja nastanu promene u podacima na osnovu kojih je uverenje izdato, imalac statusa energetski zaštićenog kupca je dužan da podnese zahtev za izmenu uverenja, uz koji prilaže i dokaze o nastalim promenama, u roku od 15 dana od dana kada je promena nastala.

Podaci o mernom uređaju

Kako u značajnom broju slučajeva, korisnici prava na novčanu socijalnu pomoć i dečijeg dodatka, kao i ostali potencijalni sticaoci statusa energetski zaštićenog kupca, nemaju ugovor o prodaji električne energije ili prirodnog gasa, odnosno **nemaju račun koji glasi na njihovo ime**, mogu kao dokaz o mernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni gas **dostaviti račun koji ne glasi na njihovo ime, već na drugo lice kod koga borave**, što dokazuju odgovarajućim dokazom (ugovor o zakupu stana, uverenje o prebivalištu, odnosno boravištu, potvrda skupštine stanara i drugi dokazi pomoću kojih se na nedvosmislen način može utvrditi mesto boravka lica koje podnosi zahtev za sticanje statusa energetski zaštićenog kupca).

Gubitak statusa

Energetski zaštićeni kupac gubi status ukoliko prestane da ispunjava uslove iz člana 4. navedene uredbe.

Akt koji se dostavlja energetskom subjektu

Zaštita energetski zaštićenih kupaca se ostvaruje na osnovu **akta**, koji ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite i nadležni organ jedinice lokalne samouprave, svakog meseca, direktno dostavljaju, u elektronskoj i štampanoj formi, energetskom subjektu nadležnom za snadbevanje, odnosno Javnom preduzeću "Elektroprivreda Srbije" Beograd ili Javnom preduzeću "Srbijagas" Beograd, radi ostvarivanja prava na umanjene mesečne obaveze za određene količine električne energije ili prirodnog gasa, u skladu sa Uredbom.

Navedeni **akt ima formu spiska, sa podacima o imenu i prezimenu energetski zaštićenog kupca, adresi, jedinstvenom matičnom broju građana, broju članova domaćinstva i podacima o mernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni gas**.

1. Akt ministarstva nadležnog za poslove socijalne zaštite sačinjava se na osnovu rešenja centara za socijalni rad o pravu na novčanu socijalnu pomoć i rešenja službi dečije zaštite pri gradskim/opštinskim službama o pravu na dečiji dodatak.

Ukazujemo, da sva rešenja o pravu na **novčanu socijalnu pomoć** moraju pored ostalih podataka sadržati i podatke o mernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni gas.

Zbog tehničkih ograničenja na lokalnu razmenu podataka o mernom uređaju za isporučenu električnu energiju ili prirodni gas, za korisnike **prava na dečiji dodatak**, između Odeljenja za informatiku Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike i nadležnog organa službi dečije zaštite pri gradskim/opštinskim službama, vršice se elektronskim putem kroz **eksel table**.

S tim u vezi, radi blagovremenog i efikasnog pribavljanja potpunih podataka za potrebe izrade navedenog akta, **Odeljenje za informatiku** ovog ministarstva će, **svim centrima za socijaln rad i službama dečije zaštite, dostaviti eksel tabele**, sa svim relevantnim podacima koje će oni popuniti **i po kojima će postupati i ubuduće.**

Napominjemo, da pravo na umanjenje mesečne obaveze za određene količine električne energije ili prirodnog gasa, energetski zaštićeni kupac, odnosno korisnik prava na novčanu socijalnu pomoć i pravu na dečiji dodatak, ostvaruje **od dana evidentiranja u jedinstvenoj bazi podataka** koja se vodi kod ovog ministarstva.

2. Akt nadležnog organa jedinice lokalne samouprave sačinjava se na osnovu sprovedenog dokaznog postupka i **uverenja o sticanju statusa energetski zaštićenog kupca.**

Količine energenata na koje se ostvaruje pravo

Članom 9. stav 1. Uredbe propisane **su količine električne energije ili prirodnog gasa** na koje će energetski zaštićeni kupac u zavisnosti od broja članova domaćinstva ostvariti **pravo na umanjenje mesečne obaveze** (umanjenje računa).

Ukazujemo, da pravo na umanjenje mesečne obaveze (mesečnog računa) za propisane količine **električne energije**, energetski zaštićeni kupac ostvaruje **za sve mesece** tekuće kalendarske godine, a za propisane količine **prirodnog gasa, za mesece januar, februar, mart, oktobar, novembar i decembar.**

U stavu 2. i 3. je utvrđen **način obračunavanja visine umanjenja** mesečne obaveze (mesečnog računa) za propisane količine **električne energije i prirodnog gasa.**

Zaštita energetski zaštićenog kupca Posebne napomene

Energetski zaštićeni kupac može steći **pravo na umanjenje mesečne obaveze** (umanjenje mesečnog računa) **samo za određene količine električne energije ili za određene količine prirodnog gasa, a ne kumulativno.**

Energetski zaštićeni kupac **ima pravo na umanjenje** mesečne obaveze (mesečnog računa), ako je **mesečna potrošnja manja od dvostruke količine** električne energije ili prirodnog gasa iz člana 9. stav 1. Uredbe.

U slučaju da je **ostvorena mesečna potrošnja** električne energije ili prirodnog gasa **između 2 i 2,5 puta veća** od količine iz člana 9. stav 1. Uredbe, energetski zaštićeni kupac **ima pravo na polovinu umanjenja** mesečne obaveze (mesečnog računa) iz člana 9. stav 1. Uredbe.

Energetski zaštićeni kupac čija je ostvorena **mesečna potrošnja** električne energije ili prirodnog gasa **veća od 2,5 puta od količina** iz člana 9. stav 1. Uredbe, **nema pravo na umanjenje** mesečne obaveze (mesečnog računa).

Ukoliko je **mesečni račun** za isporučenu električnu energiju ili prirodni gas, **manji** od izračunatog umanjenja mesečne obaveze iz člana 9. stav 1. Uredbe, **umanjenje će biti obračunato u visini stvarnog mesečnog računa.**

Sredstva

Članom 12. Uredbe propisano je da se **sredstva** za zaštitu energetski zaštićenih kupaca, obezbediće **Javno preduzeće "Elektroprivreda Srbije" i javno preduzeće "Srbijagas"**, do uspostavljanja bilansnih mogućnosti budžeta Republike Srbije.

Evidencija

Članom 13. Uredbe propisana je **obaveza vođenja evidencije o statusu energetski zaštićenog kupca** koju **vode energetski subjekti** za snabdevanje u elektronskom obliku, na osnovu podataka dobijenih od ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu i jedinica lokalne samouprave, koju **kvartalno** dostavljaju **ministarstvu nadležnom za poslove energetike**.

Kaznene odredbe

Članom 14. Uredbe propisane su kaznene odredbe za **odgovorno lice** u organu **jedinice lokalne samouprave** ako izda uverenje suprotno odredbama Uredbe i **imaoca statusa energetski zaštićenog kupca** koji ne postupi u skladu sa članom 8. Uredbe .

Ostala obaveštenja

Preporučuje se nadležnoj službi opštine/grada da na odgovarajući način **informiše socijalno ugrožene kupce** električne energije i prirodnog gasa na svojoj teritoriji o kriterijumima i uslovima, rokovima i postupku za ostvarivanje prava na umanjenje mesečne obaveze (umanjenje računa), odnosno utvrđivanje statusa energetski zaštićenog kupca, u skladu sa navedenom uredbom.

Obaveštavamo vas da će se u narednom periodu kontinuirano **pratiti realizacija i primena Uredbe o energetski zaštićenom kupcu** od strane nadležnih ministarstava, i u zavisnosti od uočenih teškoća i problema preduzimaće se odgovarajuće aktivnosti, usaglašavanja i u slučaju potrebe izmene i dopune.

Sa domaćinstvom (pojedinaac, porodica) koje je **steklo status energetski zaštićenog kupca**, u smislu navedene uredbe, a **koje ne izmiruje redovno mesečne račune** za isporučenu električnu energiju ili prirodni gas, postupaće se u skladu sa Zakonom o energetici i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Stručne službe ministarstava